

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14392/2024
03.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., као правног следбеника сада пок. ББ бив. из села ..., Општина Бујановац, чији је пуномоћник Слободан Нешић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство правде - Основни суд у Бујановцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4305/2023 од 01.02.2024. године, у седници одржаној дана 03.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4305/2023 од 01.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П 196/23 од 04.04.2023. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати и то на име оштећења - шлепања, поправке и губитка тржишне цене возила тужиоца марке „Volkswagen“ типа „Passat“ рег. броја ... износ од 125.200,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.07.2021. године до исплате, као и на име губитка зараде због немогућности тужиоца да обавља делатност такси превозника у периоду од 16.06.2017. до 03.07.2019. године и то појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке). Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 173.570,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4305/2023 од 01.02.2024. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете исплати и то на име оштећења - шлепања, поправке и губитка тржишне цене возила тужиоца марке „Volkswagen“ типа „Passat“ рег. броја ... износ од 125.200,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.07.2021. године до исплате, као и на име

губитка зараде због немогућности тужиоца да обавља делатност такси превозника у периоду од 16.06.2017. до 03.07.2019. године и то појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и одређено овим ставом изреке), а тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 78.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила АА, као правни следбеник сада пок. ББ, изјавила је ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијену пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и нашао да ревизија тужиље није основана.

У спроведном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, будући да у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, против сада пок. ББ је вођен кривични поступак због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. Кривичног закона у саизвршилаштву у вези члана 33. КЗ. Пресудом Основног судау Бујановцу К 590/17 од 15.11.2018. године која је постала правноснажна 13.05.2019. године, тужилац је ослобођен оптужбе да је учинио напред наведено кривично дело. Тужиоцу је 15.06.2017. године одузето путничко возило „Volkswagen“ типа „Passat“ рег. ознаке ... о чему му је издата потврда о привремено одузетим предметима. Након окончања кривичног поступка тужиоцу је 03.07.2019. године, враћено путничко возило уз потврду ПС Бујановац Ку 26-Е-372/19. Вештачењем од стране вештака машинске струке утврђено је да је на путничком возилу приликом одузимања и задржавања на плацу органа тужене настала материјална штета у укупном износу од 125.200,00 динара. Оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке утврђено је да је изгубљена зарада тужиоца због необављања такси делатности за период од 16.06.2017. до 03.07.2019. године износи укупно 571.842,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца у утврђеној висини, сматрајући да је тужена у обавези да тужиоцу накнади штету за изгубљену зараду у спорном периоду, због одузетог возила (јер је био онемогућен да обавља делатност такси превоза и остварује зараду од дана када му је возило одузето 16.06.2017. године до 03.07.2019. године, када му је возило враћено) применом чланова 189. ставови 1. и 3. и 190. Закона о облигационим односима (ЗОО). Првостепени суд је усвојио тужбени захтев и у делу којим је тражена накнада на име стварне штете на возилу због неадекватног чувања у периоду док је возило било одузето у висини утврђеној вештачењем у износу од 125.200,00 динара сходно одредби члана 155. и члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев уз закључак да је постојала основана сумња да је моторно возило тужиоца било предмет извршења кривичног дела, па у конкретном случају нема незаконитог и неправилног рада органа тужене у смислу члана 172. ЗОО, а привремено одузимање возила и задржавање истог до доношења одлуке о враћању 03.07.2019. године, било је неопходно и засновано на закону. Поред тога, тужилац није пружио доказе у смислу члана 231. ЗПП, да је у периоду од 16.06.2017. године до 03.07.2019. године по редовном току ствари могао основано очекивати да би био ангажован за обављање такси превоза. По оцени другостепеног суда тужена није у обавези ни да тужиоцу накнади штету у висини утврђене временске амортизације која би наступила по редовном току ствари, а тужилац није доказао узрочно-последичну везу између поступања тужене и настале штете. Приликом одлучивања другостепени суд је имао у виду да возило није трајно одузето, а да је основ за државину постојао све док кривични поступак није правноснажно окончан.

По оцени Врховног суда становиште другостепеног суда је засновано на правилној примени материјалног права.

Наиме, према члану 172. став 1. Закона о облигационим односима правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Међутим, за одговорност правног лица по овом основу потребно је да је штета настала због незаконитог и неправилног рада њених органа. Незаконит рад се манифестује као поступање противно закону, другом пропису или општем акту или пропуштању да се закон, други пропис или општи акт примени или као радња противна обичајима и правилима норме, док се као неправилан рад сматра предузимање оних радњи које нису у складу са општим нормама у вршењу службе, односно делатности, а којима је грађанима односно правним лицима причињена штета. Према одредби члана 189. став 3. ЗОО при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Правилан је закључак другостепеног суда, да у конкретном случају нема незаконитог и неправилног рада органа тужене, јер је спорно возило тужиоцу одузето од стране органа тужене због постојања основане сумње да је тужилац приликом преласка државне границе извршио кривично дело из члана 350. став 2. Кривичног закона у саизвршилаштву у вези члана 33. КЗ, па супротно наводима ревизије орган који поступа у оквиру законског овлашћења није одговоран за штету прописану чланом 172. став 1. ЗОО имајући у виду да су органи тужене поступили у оквиру законских овлашћења, без обзира на то што је кривични поступак правноснажно окончан ослобађањем тужиоца од оптужбе. Наиме, моторно возило тужиоца било је предмет основане сумње извршења кривичног дела кријумчарења људи, па су органи тужене морали да воде поступак у циљу утврђивања кривичне одговорности за наведено кривично дело. У том случају привремено одузимање возила било је неопходно и засновано на закону.

Наиме, за одговорност за накнаду штете у виду измакле користи-изгубљене зараде потребно је да се испуне законом предвиђени услови и то да корист није остварена, да постоји одређени степен извесности да би била остварена (да би према

редованом току ствари била остварена), као и допуштеност основа по коме би била остварена. О томе да ли постоје сви ови услови, који само уколико су кумулативно испуњени доводе до одговорности за накнаду измакле користи, одлучује суд у сваком конкретном случају. Постојање и обим измакле користи у смислу члана 189. став 3. ЗОО дужан је да докаже тужилац (оштећени). Правилна је примена правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП код одлучивања о захтеву за изгубљену добит због немогућности обављања делатности таксисте, с обзиром на то да тужилац није приложио доказе да би у периоду од 16.06.2017. године до 03.07.2019. године обављао регистровану делатност такси превоза. Без ових доказа, на основу којих би се евентуално утврдиле чињенице да би тужилац у спорном периоду могао очекивати зараду, не може основано потраживати накнаду материјалне штете због изгубљене добити. Чињеница да је у кривичном поступку тужиоцу одузето возило, сама по себи не даје право оштећеном да оствари накнаду материјалне штете, ако у радњама органа тужене нема незаконитог и противправног поступања, као што је овде случај.

Поред тога, тужилац је тражио накнаду штете у висини умањене вредности возила, односно разлике вредности возила на дан одузимања и вредности на дан враћања, до које би дошло и по редовном току ствари (временска амортизација). Правилно је становиште другостепеног суда да та врста штете није у узрочно - последичној вези са поступањем органа тужене у вршењу својих функција (члан 172. став 1. ЗОО), па су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права и праву тужиоца на накнаду штете због губитка вредности возила по основу редовне амортизације. Наиме, тужилац није у току поступка доказао да је у поступању органа тужене приликом одузимања возила било, нити у чему се састоји незаконито и противправно поступање органа тужене, које би било у узрочно-последичној вези са насталом штетом за тужиоца и које би водило одговорности тужене у смислу члана 172. став 1. ЗОО. Чињеница да је у кривичном поступку тужиоцу одузето возило, сама по себи не даје право оштећеном да оствари накнаду материјалне штете, ако у радњама органа тужене нема незаконитог и противправног поступања, као што је овде случај, па су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни суд није ценио, с обзиром на то да се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 1. ЗПП).

Правилна је и одлука о трошковима поступка, донета на основу чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП-а.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић